

24038 – LLENGUA I CULTURA GALLEGUES I

ESTUDIOS: todas as titulacións

SEMESTRE: primeiro semestre

NÚMERO E TIPO DE CRÉDITOS: 5 teórico – prácticos

TIPO DE U. V. : libre elección

HORARIO: venres 13:00-14:30 e 15:00-16:30h

PROFESORA: Sonia Varela Pombo

DESPACHO: B11-156

HORARIOS DE DESPACHO: luns e mércores 16:30-17:30h (p); 17:30-19:30h (c)

TELÉFONO: 935811821

CORREO ELECTRÓNICO:

OBXECTIVOS

Introducción á lingua galega, atendendo tanto a aspectos sociolingüísticos como fonéticos, gramaticais e léxicos. Iniciación á comprensión tanto oral como escrita. Achegamento a aspectos fundamentais da cultura galega ao longo da Historia.

PROGRAMA DA MATERIA

- 1.- O galego no marco das linguas románicas
  - 1.1.- Historia da lingua
  - 1.2.- Variedades dialectais
  - 1.3.- Conflicto lingüístico. Diglosia
  - 1.4.- Distribución de usos
  - 1.5.- Lingua estándar e proceso de normalización
- 2.- Gramática
  - 2.1.- Sistema fonolóxico. Vocalismo e consonantismo
  - 2.2.- O artigo. Formas e usos. Contraccións
  - 2.3.- O posesivo. Formas e usos
  - 2.4.- O substantivo. Flexión de xénero e número
  - 2.5.- O adxectivo. A gradación
  - 2.6.- O pronome persoal
    - 2.6.1.- Formas e usos
    - 2.6.2.- Regras de colocación
    - 2.6.3.- Concorrencia de formas átonas
  - 2.7.- Os demostrativos. Formas, usos, contraccións e valores especiais
  - 2.8.- Indefinidos e numerais. Formas e usos
  - 2.9.- Os relativos, interrogativos e exclamativos
  - 2.10.- O verbo
    - 2.10.1.- Conxugación dos verbos regulares
    - 2.10.2.- Conxugación dos verbos irregulares
    - 2.10.3.- Uso do infinitivo conxugado
    - 2.10.4.- Perífrases verbais
  - 2.11.- Adverbios e conxuncións
- 3.- Léxico
- 4.- Panorámica da cultura galega

- 4.1.- Cultura e tradicións populares
- 4.2.- A recuperación culta. O Rexurdimento (séc. XIX)
- 4.3.- Momento actual

AVALIACIÓN:

Avaliarase tendo en conta dúas probas: 1) o exame da materia explicada na clase, e 2) a realización dun traballo monográfico sobre un aspecto do programa, cunha extensión aproximada de 15 páxinas. Cada unha das probas suporá un 50% da nota final.

BIBLIOGRAFÍA XERAL:

- ÁLVAREZ BLANCO, R. e X. XOVE FERREIRO (2002). *Gramática da lingua galega*. Vigo: Galaxia.
- FERNÁNDEZ REI, F. (1991 [1990]). *Dialectoloxía da lingua galega*. Vigo: Xerais.
- FERNÁNDEZ REI, F.-SANTAMARINA, A. (eds.) (1999). *Estudios de Sociolingüística Románica. Linguas e variedades minorizadas*. Universidade de Santiago de Compostela.
- FERNÁNDEZ, M. A. e M. A. RODRÍGUEZ (coord.) (1994). *Lingua inicial e competencia lingüística en Galicia*. A Coruña: RAG.
- FERNÁNDEZ, M. A. e M. A. RODRÍGUEZ (coord.) (1995). *Usos lingüísticos en Galicia*. A Coruña: RAG.
- FERNÁNDEZ, M. A. e M. A. RODRÍGUEZ (coord.) (1996). *Actitudes lingüísticas en Galicia*. A Coruña: RAG.
- FREIXEIRO MATO, X. R. (1997-2000). *Gramática da lingua galega*. Vigo: A Nosa Terra, 3 vol.
- GARCÍA C. e M. GONZÁLEZ GONZÁLEZ (dir.) (1997). *Diccionario da Real Academia Galega*. Vigo: RAG / Xerais / Galaxia.
- ILG / RAG (2003). *Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego*. A Coruña: ILG / RAG.
- MARIÑO FERRO, X. R. (1985). *Cultura Popular*. Manuais do Museo do Pobo galego. A Coruña: Edicións do Castro.
- MARIÑO PAZ, R. (1998). *Historia da lingua galega*. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco.
- MONTEAGUDO, H. (1999). *Historia social da lingua galega*. Vigo: Galaxia.
- PORTAS, M. (1991). *Lingua e sociedade na Galiza*, Bahía Edicións, A Coruña.
- TARRÍO, A. (1994). *Literatura galega. Aportacións a unha historia crítica*. Vigo: Xerais.
- VILAVEDRA, D. (1999). *Historia da Literatura galega*, Vigo: Galaxia.
- VILAVEDRA, D. (coord.) (1995-1999). *Diccionario da literatura galega*. Vigo: Galaxia, 3 vol.